

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

47. Miraculo duo S. Xauerij, Cocinj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

partem eorum suis oculis hauriebat, quæ in illa horrenda gessisset nauigatione. Multi enim vectorum ad pedes Xauerij; ex nobilitate lectissima prouoluti, Societatem petiere: horum princeps, nauis totius Præfectus; deinde alius, Gubernator arcis Lusitanorum in India præcipua, doctor item iuris vtriusque insignis; & Ludouicus Mendesijs qui & ipse in nauicula cum patribus, iuuandis ægotis nauabat operam; Iacobus Lobus baronis Aluetti sororius, inuems item scriba, virtute egregia, literis commode instructus, præter nobiles præclaræ indolis quatuor, & mediocri notæ alios complures; de quibus, nisi de Mendesijs non constat, quinam in Societatem admissi sint, sed constat omnes sancti Ignatii Exercitijs excultos. Dies quinque cum nouis socijs exegit S. Pater, moxque Comorinæ Christianitati laturus suppetias accurrit, à mediterraneis barbaris diuexata, vt eius neophytos in fide confirmaret, & ab Lusitanis defensionem ijs impetraret. Inde ad Octobris vigesimum alterum Goam redux, quinque alios socios rardiore Galega appulso inuenit: Antonium Gomezum Simonis Roderici designatione Goano præfecit Collegio, hominem agendo, quàm gubernando meliorem, vt tristi postea euenta palam fecit; Criminalem, Lancillotum, Camertem, Cyprianum, S. Ignatii mandato in spiritualium adiutorum adseuiuit gradum, statimque Cocimam nauigauit. Quo Petrus Gonzales Vicarius, idemque peranicus pridem illum vocabat, vt Sanctis ipsius laboribus suum quoque populum recrearet. Bimestre illic conuonatus est, pueros fidei principia docuit, ægotis ministravit; conuersionibus ethnicorum iuxta, & Christianorum apostolicæ operæ pretium abunde tulit.

Duobus quoque; ibidem miraculis sanctitas eius insigniter micuit; Quadriennis puer febrî absumptus quadimestri, miserè languebat, & pridem Medici curatione abstiterant, quòd arte humana insanabile censerent. Parentes vehementer quidè infantis morbus, sed magis acerba morbi prolixitas affligebat, cum, incertum qua causa ædes illorum Xauerius subiit, ex quo statim plus opis sperarunt si iacentè videret, quàm si absens pro filio rogaretur, ergo illum ad pueri lectulum deducunt innocentis misertus, cruce illum, vt erat ipsi mos signauit, Euangelium illi recitauit; nihil præterea, moxque puer mortuo similis, oculos aperire, loqui, alacritatem præferre insolitam; quòd parens miratus, ratusque quod erat, puerum valere, manu, pectus & frontè illius explorat, quæ cū adueniente Xauerio æstuant, tunc non modò ardorè exuerant, verum etiam nativam corporis sani temperiem planè receperant. Et verò sic consanuerat, vt lecto confestim surgeret. Optabilior fuit valetudo quàm alteri contulit, longè deterius ægrotanti. Voluebat is animo scelus, quo temporis puncto ad S. Antonij offendit Xauerium; accessit nihilo cunctantius ad salutem dicendam viro Dei, & manum osculo admouit, erat enim illi apprime notus, & pridem addictus; exceptus est comiter à sancto, sed ore confestim serio, rogatus satim salua, satisne is valeret? satis, Dei gratia, respondit.

47

Miracula duo
S. Xauerij,
Cocinj.

dit. Copore infert Xaverius, quod solum curas, verum animo qui va-
les? eique deinceps quod agitabat crimen pertexuit, cuius præter ipsum
nemo erat mortalium conscius. Quare id illi ostensum diuinitus agnos-
cens, disertè confessus quod iam celari non poterat, sulurari eius
admonitione reuocatus est à prauis consiliis, & extra lubricum recidendi
subductus. Populo tandem Cocinensi ex voto prorsus Vicarij, egregiè
exulto, relictisque eidem Vicario apud quem duos menses egit sanctimo-
niæ argumentis, quæ deinde multis admirans narrabat, Bazainum contem-
dit, mandatisque ab Governatore Indiæ Sa præmunitus, quibus iubebatur
Præfectus Malacensis in Iaponiam illum transmittere, Goam reuertit ad
suos diuidendos. Coulanum vltra oram Trauancoris Lanciloto attri-
buit; Somatram Insulam Cypriano, qua tamen exclusus ad urbem S.
Thomæ in Choromandelo profectus est.

48

Suos diuidens
neminem so-
cio carere pas-
sus est S. Ignatij
mandato.

Alfonso Castrio, nouo adhuc in Societate, Moluæ insulas; Bazai-
num Melchiori Gonzales. Gomezio autem Goanum Collegium parum
feliciter gubernanti, cum daret Berzeum successorem, hic suam modestiam
ab eo honore tot precibus defendit, vt pro illa Collegij præfectura, Orma-
zium missus sit. Horum porro cuique, etsi omnes erant Sacerdotes, so-
cium addidit, laboris adiutorem, & actionum testem. Id enim manda-
rat Ignatius, cui ad auctoritatem bonæ famæ vbique gentium in Socie-
tate retinendam, ne in Indiis quidem licere visum est nostros sociis care-
re, quantumvis graui eorum penuria laborarent. Omnibus itaque pri-
uatim ac publicè sanctè ordinatis, ad profectiorem Iaponicam se accin-
xit, cuius anno iam proximo conceptæ semina in hunc distuli locum, vt
vno veluti contextam filo Apostolicæ missionis seriem vniuersam in con-
spectum darem, qua inde à primis sæculis nullam Christianorum fortif-
tissima decora, gloriosius Ecclesiæ honori, nullam posteriorum imita-
tioni potentiùs commendarunt.

Fuit Angerus quidam, quem alij Iagirum, natione Iapo Cangoscima
patria, Saxumæ vrbe metropoli, ætate iuuenis, nobilis genere, literis ex-
cultus, vita & moribus vt quidem ethnicus, non omnino prauis. Hunc
acri ingenio cum esset, torquebat perpetuus æterni supplicij timor; nec
enim dubitabat animam corpori superstitem viuere; inferos esse; penas
illic fontes manere sempiternas admissorum in vita seclerum; nec quic-
quid erat Bonziorum qui sunt apud Iapones Theologiæ, & conscientiæ
architecti, eximere illi hos metus valuerat; de iis crebrè sermocinaba-
tur cum mercatoribus Lusitanis quos illuc ab anno post sequimille-
simam altero, & quadragesimo, negotiatio traxerat. Verum vt merces
magis norant terrenas, quam cœlestes; ad vltimum denique homini
suadebant Malacam transiret; illic reperturum (cuius) de prædicabant
miracula, & sanctimoniam Franciscum quendam Xaverium, qui primo
congressu de omnibus ipsum cumulatissimè edoceret. At enim iuuenis
vxo-ratus, & diues, hoc etsi magnopere cuperet, ægrè adducebatur vt tenta-
ret terrebant pericula, mare procellis crudelibus infestum, iter milliarum
bis

49

Origo Iaponi-
æ missionis.